

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ◆ pogłębienie wiedzy na temat form i obrzędów pogrzebowych dopuszczanych przez Kościół;
- ◆ rozwijanie umiejętności przeżywania wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych zgodnego z katolicką nauką.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ◆ po lekcji wyjaśnia, kto ma prawo do pogrzebu katolickiego;
- ◆ wymienia formy obrzędów pogrzebu.

Wartości

- ◆ świadome uczestnictwo w obrzędach pogrzebu;
- ◆ wdrożenie w praktykę modlitwy za zmarłych.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Nauczyciel zaprasza uczniów do rozmowy, stawiając następujące pytania: „Czy coś was kiedyś zdziwiło lub zaintrygowało, gdy byliście na pogrzebie? Jakie najdziwniejsze zwyczaje pogrzebowe znacie? Czy słyszeliście o jakichś niestandardowych sposobach grzebania zmarłych? Jakie elementy katolickiego pogrzebu kojarzycie? Dlaczego Kościół w ogóle przywiązuje wagę do formy pochówku?”

Podsumowanie: ze śmiercią człowieka wiąże się wiele zwyczajów, zarówno religijnych, jak i świeckich. Antropolodzy kulturowi wskazują, że ceremonie pogrzebowe podlegały zmianom, kształtując się już od zarania ludzkości. Chrześcijaństwo niektóre formy i obrzędy pogańskich pochówków odrzuciło jako z gruntu niezgodne z duchem Ewangelii, inne zaś przyjęło, nadając im nowy sens lub podkreślając, że były w nich obecne intuicje, które dopiero w objawieniu osiągnęły pełnię. Dziś to, co od lat było w kulturze chrześcijańskiej ugruntowane,

znów ulega zmianom. Wierni coraz częściej zastanawiają się nad tym, jaką formę pochówku wybrać. Różnego rodzaju zwyczaje powszechne w zlaicyzowanych krajach Zachodu trafiają do Polski, zachwycając jednych, a oburzając drugich. Katolicy stawiają sobie np. pytania o to, czy tzw. ogrody pamięci, służące do rozsypywania prochów zmarłych, są zgodne z zamiarami Bożymi. Warto zatem ustalić, co na temat pochówku mówi Kościół katolicki.

Rozwinięcie tematu

Metoda – wykład i formularz. Nauczyciel informuje uczniów, że w drugiej części lekcji za pomocą wykładu z prezentacją multimedialną przybliży zagadnienie katolickiego pochówku. Następnie rozdaje uczniom formularz *Pochówek katolicki – wszystko, co warto wiedzieć* (załącznik 1) i prosi, aby uczniowie uzupełniali jego poszczególne części w oparciu o treści prezentowane podczas wykładu.

Nauczyciel opiera wykład o treści zawarte w podręczniku (s. 328), *Katechizmie Kościoła Katolickiego* (1680–1690) i *Kodeksie Prawa Kanonicznego* (1176–1185), formułując odpowiedzi i wyjaśnienia na następujące pytania: „Jakie wskazania odnośnie do pochówku zawiera Biblia? Dla kogo jest pogrzeb w Kościele katolickim? Kiedy kapłan może odmówić pogrzebu katolickiego? Jak przebiega ceremonia pogrzebowa w obrządku katolickim? Jakie formy pochówku są sprzeczne z nauczaniem Kościoła? Czy pogrzeb kończy odpowiedzialność katolika za zmarłych?”.

Podsumowanie: nauczyciel prosi, aby wskazane osoby odczytały poszczególne informacje z formularza, a następnie zaproponowały słowa kluczowe, które streszczają poszczególne kwestie i które wszyscy zapisują w ostatniej kolumnie formularza.

Zakończenie

Sposób pochówku nie może być dla chrześcijanina sprawą obojętną. Formy i obrzędy grzebania zmarłych dopuszczane przez Kościół są wyrazem rozumienia tego, kim jest człowiek, oraz świadectwem wiary, że śmierć nie jest kresem ludzkiej egzystencji, lecz jej etapem. Warto zatem zaufać mądrości Kościoła i postępować w tej kwestii zgodnie z jego wskazaniem – modłać się, ofiarowując Mszę Świętą i uzyskując odpust za zmarłych.

Notatka

Uczniowie wykonują notatkę uzupełniając formularz.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ język polski – praca z tekstem;
- ◆ filozofia – techniki prowadzenia sporów.